

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Legatis, De Successionibus Ab Intestato, De Renvnciationibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. I. Bononien. successionis de Fabrettis. An renunciatio facta per filiam paternæ successioni occasione ingressus in Monasterium, eam ab intestata patris renunciatarii successione excludat, ob ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74076](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74076)

PARS TERTIA.

DE RENUNCIATIONIBUS.

DISCURSVS PRIMVS.

BONONIEN. SUCCESSIONIS DE FABRETTIS

INTER
ALIQUA MONASTERIA MONIALIVM.

Responsum pro veritate.

An renunciatio facta per filiam paternæ successioni occasione ingressus in Monasterium, eam ab intestatâ patris renunciatarii successione excludat, ob existentiam aliarum filiarum æquæ monialium, quæ non renunciaverunt.

Et an huiusmodi renunciaciones factæ per ingressas, vel ingressuras Monasterium, subjaceant solemnitatibus statutariis.

Et de aliquibus generalibus prænotationibus ad hanc renunciacionis materiam.

SUMMARIUM.

1 Quod materia renunciacionum sit frequens & involuta, & quare.

2 Quare congruat repetere casus cadentes sub eisdem articulis.

3 Distinctiones, ac termini sunt notorii, sed punctus est in applicatione.

4 Quot species questionum cadant in materia.

5 De renunciacione extinctiva, seu absentiva, & qualis sit.

6 De translativa.

7 Quomodo dignoscatur, an sit extinctiva, vel translativa.

8 De renunciacione reali.

9 De personali.

10 Quando una, vel altera species dignoscatur, & de distinctione inter eam, qua sit occasione matrimonii carnalis, vel spiritualis.

11 Quando hæc distinctio procedat, & quomodo intelligenda sit.

12 Facti series, seu casus particularis questionis.

13 An renunciaciones, quæ siant per ingressuros in Religionem in statu seculari subjaceant solemnitatibus Statutorum laicalium.

14 Cum tribus sequentibus, De eodem &c., ut non requirantur.

15 De ratione, ob quam dictæ solemnitates non requirantur.

16 Quando ea, quæ sunt onerosa, & prohibita censeantur favorabilia, & permittenda.

20 & duobus sequentibus, De distinctione, cum qua intelligenda sit utraque opinio in questione de qua nu. 14. & seqq.

23 An & quando renunciatio excludat monialem renunciacionem, vel Monasterium à successione renunciatarii.

Card. de Luca Pars III. de Renunciat.

24 Ad quos effectus renunciaciones procurari solent à puellis &c.

25 Quomodo voluntas renunciantis, & renunciatarii regulari debeat.

26 De applicatione ad casum specialem controversia.

27 Ubi omnes femine sint moniales, quarum una renunciavit, & altera non.

28 Quid de concursu equali feminarum quarum aliqua sint nuptæ, & alia non.

29 Quod non debeant attendi formalitates verborum.

30 De errore procedendi cum generalitatibus non bene applicando ad casum.

DISC. I.

Successionum, aliorumque; iurium, ac bonorum renunciaciones, quæ parentibus, vel fratribus (pro Italia præsertim communi usui), occasione matrimonii carnalis, per puellas; Alterius verò spiritualis, per illos utriusque sexus, fieri solent; Nimirum frequentes in foro producunt questiones antiquioribus penè ignotas, apud modernos autem nimium involutas, extensivè quidem, ob earum frequentiam, magnam habentes latitudinem, intensivè autem, intrâ breves juris cancellos restrictas, adeo ut, quo ad ea, quæ juris sunt, unicus ac brevis discursus, universam materiam comprehendere sit aptus, cum nulla desuper dignoscatur legum antinomya, seu articulorum perplexitas; Latitudo autem, sicut præsertim fidei commissariæ materiæ, ex eo provenire videtur, quod facti, ac voluntatis potius questiones esse dignoscantur, ideoque certam generalem, seu uniformem regulam, cuicumque casui applicabilem, recipere non sunt aptæ, cum pro singulorum casuum peculiari qualitate, ac circumstantiis, varia decisio resultet.

A Hinc

Hinc proinde, ut in præmissa fidei commissaria, aliisque similibus materiis ambiguae voluntatis advertitur; Citra superfluae repetitionis notam, plures casus, vel quaestiones, licet sub eisdem terminis, vel conclusionibus cadentes, adnotare congruum est, ut ita ex dissimili eorum, (quamvis prima fronte similibus) determinatione, edoceamur, quomodo huiusmodi quaestiones decidendae veniant; cum verè erroneum sit, idque tot æquivoca producat, eum solis generalitatibus in hac materia procedere.

Apud omnes etenim, ex concordia sensu, recepta est generica propositio, super qua, utpote notoria, & indubitata, nauseatum quidem; ac irrisione dignum est magnam allegationum congeriem facere, ita cum improbo, ineptoque labore, chartas inaniter replendo, ut scilicet renunciatis iura sua, non detur amplius regressus.

Punctus autem est in applicatione, ob eisdem regulæ limitationes, quæ quatuor habent vias, ex quibus manant, atque fori quotidias quaestiones producant; Unam scilicet invaliditatis actus, ob aliquas non adhibitas solemnitates, cum tunc renunciatis pro non renunciante habeatur; Alteram comprehensionis, an scilicet capiat successiones, vel iura, de quibus quaestio sit; Tertiam resolutionis, seu cessationis, ob causæ vel præsuppositi cessationem, sive ob status rerum immutationem, Et quartam demum (positis validitate comprehensionis, & non resolutione), super actus rescissione, ex laisionis vitio.

Pro istis autem, vel earum aliquibus limitationibus regulandis, totiusque materiae tractatione; Duos habemus terminos generales, super ipsius renunciacionis natura, seu qualitate, ex qua decisio quaestiones pendere videtur; Alia, siquidem est renunciatio, quæ extinctiva, seu abstentiva, vel abdicativa dicitur, per quam ille, qui renunciat, nihil det, vel in renunciatarium transferat, sed solum de medio se tollat, atque negativè se habeat, ita se faciendo, vel habendo mortuum, atque in rerum natura non extantem, ut aliis æqualibus, vel remotioribus locum aperiat, sive ut is, qui alias cum eo aliquam obligationem, vel servitutem habeant, disponendi libertatem tribuat, perinde, ac si non existeret.

Alia verò translativa dicitur, quæ in ipso renunciante, iurium, vel bonorum praviam saltem instantaneam, ac intellectualem præsupponit acquisitionem, eademque iura, vel bona renunciata, tanquam propria, per implicitam donationis speciem, in renunciatarium transfert, qui non iure suo per obstaculi remotionem, ut in præcedenti specie, illa obtinere dicitur, sed ex iure, vel persona ipsius renunciantis, in quo ipsum jus renunciatum substantiari, seu radicari dicitur, ejus tamen utilitas, vel effectus, renunciatarii commodo cedit.

Ad unam verò, vel alteram speciem, distinguendam, certant Juriste, aliquas desuper tradendo regulas pro huiusmodi natura, seu qualitate metienda, præsertim verò in verborum formulis persistendo, & an bona, vel iure renunciata, in dativo, vel in accusativo posita sint, ut præsertim cæteris relatis advertitur per Rotam apud Bichium decis. 631. eum similibus ponderationibus, seu verius frigiditatibus; Huiusmodi siquidem, vel similes verborum formulae, aliqua quidem ponderatione digne videntur, ad unum ex argumentis, seu administriculis inducendum, quod alia confoveat, non autem, ut certam, ac determinatam regulam inducere id aptum sit, quasi quod eo ipso, quod verba, unam, vel alteram habeant formam, pro constanti

(aliud non inquirendo) una, vel altera renunciacionis qualitas, vel natura statui debeat, cum frequenter, ex Notariorum potius loquenti stylo, ipsorum renunciantium, dum frequentius incepta adolescentis vel puellæ sunt, adèd ut, verè iri-formalitate, principalem vim constituere, cum facti circumstantia, iuxta consuetam conjecturalium naturam, seu regulam, unitim ponderandæ sint, in-teri debet locum, ex regionis moribus, ac personarum qualitate arguendo.

Altera diversæ qualitatis, vel naturæ distinctio est, inter eam renunciacionem, quæ realis dicitur, ac eam, quæ sit personalis. Realis etenim ea est, per quam renunciatis non unius, vel alterius personæ affectione moveatur, vel particularem habeat respectum; Sed generaliter, ac indeterminate se moventium faciat, atque à successibus, vel iuribus renunciatis, extraneum, ac omnino alienum, non curando, an ad unius, vel alterius personæ commodum renunciacionis effectus cedat.

Personalis autem ea est, quæ unius, vel plurimum personarum intuitum, vel favorem concernat, ad hoc, ut actus, vel effectus renunciacionis, eorum tantum, non autem aliorum commodo cedat, sive per viam extinctivæ, sive per alteram translativæ renunciacionis actus sequatur; Atque ab his distinctionibus, vel terminis, in omnibus controversiis, seu discursibus repetendis, vel supponendis, tota materia pendet.

Ad huiusmodi autem realis, vel personalis, diversas species distinguendas, pariter, ac magis se involvunt Scribentes, potissimum verò ipsius renunciacionis causam ponderando, an scilicet spiritualis vel carnalis matrimonii, vel status occasione fiat, quasi quod renunciaciones, quæ per puellas carnaliter nubentes fiunt personales censendæ sint; Reales autem illas, quæ per utriusque sexus personas, occasione professionis in Religione, vel assumptionis vitæ spiritualis fiunt, ut hoc secundo casu amor Dei, ac vitæ spiritualis, præcipuum sit renunciandi motivum, ut renunciacionem temporalem omnibus abdicatis promptius, ac expeditius Deo famulari, atque spiritualibus incumbere valeat, iuxta distinctionem, super qua multa cumulat elaboratus additionator ad decis. 523. par. 4. tit. tom. 3. & plures habebit hoc titulo, atque in pluries ibidem recentis decisionibus, cum ea hodie volitet etiam per oralium, qui nullam facientes librorum aperituram, per traditiones more pſytorum sicut totum illud, quod dicunt.

Verum erroneum pariter est, atque pragmaticorum consuetudine leguleica ineptia, in hac distinctione, certam vim constituere; Sive ex ea certam, ac generalem desumere regulam; Unius etenim, vel alterius vitæ, seu status qualitas, argumentum quidem est, cum aliis conjungendum, pro una, vel altera renunciacionis qualitate, vel specie metiendæ, non autem, ut certam inducat probationem, seu certam statuat regulam, cum tanquam questio voluntatis (ex ipsius substantia metiendæ,) verè determinationem recipiat, pro singulorum casuum qualitate, & circumstantiis.

His igitur pro omnium controversiarum, seu discursuum generali norma prænotatis; Quatenus ad hanc facti speciem pertinet, Cum ab intestato obiisset Franciscus Maria Fabretus, tribus superstitibus filiabus, quæ omnes vitam spi-

De LUCA
de
Testamento
et c.

ritalem eligentes, in diversis Monasteriis professionem, jam emiserant, quarum duarum ampliam renunciationem (juxta illius Civitatis pingue formularium) patri, ejusque heredibus fecerant; Altera vero non; Hinc propterea orta est controversia, an renunciations obstant filiabus, quae eas fecerant, seu Monasteriis ex earum personis venientibus, adeo ut intestata successio, soli filiae, quae non renunciaverat, vel ejus Monasterio, debita esset; Seu potius omnibus aequaliter deberetur; Desuper autem, meo pro veritate voto expetito, in notulis pro stylo transmissis, duo continebantur puncti; Primo scilicet super dictarum renunciationum invaliditate ob non servatas illius statuti Bononiae solemnitates; Et secundo, quatenus essent valida, super earum operatione.

Ad primum; Cum hujusmodi renunciations factae essent per puellas in statu merè seculari, priusquam habitum monasticum susceperent; Hinc proinde motivabatur per sapientes de partibus, quod ita remaneret Statuto subiectae, ideoque ob non servatas solemnitates ab eo praescriptas, renunciations remaneret invalidae, ob decretum annullativum ejusdem Statuti, ut in specie aliis relatis habetur apud Grat. *discept. 195. per tot. & Rotam apud Duran. decis. 121. num. 41. repetit. par. 5. rec. des. 125. & apud Dunoz. decis. 641. ubi concordantes.*

Verum respondi, quod istud motivum parum tutum videbatur, quoniam hujusmodi renunciations, vel dispositiones quamvis in statu laicali factae, quoties id sequutum sit in limine ingressus in Religionem, eiusque ingressu, non subjacent solemnitatibus, ut firmatur apud Buratt. *decis. 461. num. 10. cum seqq.* atque recedendo à firmatis apud Dunoz. *decis. 641. variis esse statutis coram eodem decis. 676.* Utanquam posteriorem opinionem Rota postmodum sequuta est pluries, praesertim apud Orib. *decis. 10. num. 48. apud eundem Dunoz. decis. 951. & 954. decis. 161. num. 8. & seqq. par. 10. rec. & advertitur sub tit. de donat. *disc. 15. & sub tit. de Regular. *disc. 5. 8.***

Et quamvis, ut eod. *disc. 15. de donat. & d. 58. de Regular. insinuat, id parum probabile mihi videatur, quoniam ex magis recepta opinione, de qua ibi, in renunciationsibus, alisque dispositionibus, quae per hujusmodi ingressuros fiunt, ante susceptionem habitus, & priusquam novitorum statum assumant, non requiruntur solemnitates praescriptae per Sac. Concil. Trident. *sess. 25. de regul. cap. 16. juxta decisiones, & auctoritates ibidem allegatas, quasi quod illae solum praescriptae sint, ad occurrendum inconvenientibus, ne ipsimet Religiosi, habentes novitium in eorum manibus, ac potestate, curando eum ita ad favorem Religionis, vel aliorum, bonis spoliari, illum quamvis invitum, utpote bonis temporalibus destitutum, cogant ad profutendum, unde propterea resultat inconveniens, quod ita in expertus adolescens, seductionibus de facili subiectus, imprudens dispositiones facere possit, utraque solemnitas via, seu beneficio cessante.**

Attamen id non reputatur considerabile, ex ea potissimum ratione, quod hujusmodi dispositiones naturam habent donationum causa mortis, sive ultimarum voluntatum, dum non sequuta professione in Religione, resolvuntur, ideoque non afferunt renuncianti illud praedictum irrefractabile, cuius ratione solemnitates desiderari solent, ut advertitur apud Buratt. *decis. 461.*

Intrat enim dilemma, quod aut renuncians professionem emittit, & tunc tanquam jam mortuus

Card. de Luca Pars III. de Renunciat.

Mundo, temporalia curare non debet, cum eorum incapax ita efficiatur, ideoque nil ejus interest, an magis ad unum, quam ad alterum bona, quae jam reliquit, pertinent; Aut non proficitur, & tunc, cum actus resolvatur tanquam ex cessante praesupposito (ut alibi etiam hoc titulo advertitur) ideoque nullum exinde resultat praedictum; Adeo ut, quemadmodum in testamentis, aliisque ultimis voluntatibus, quae per ingressuros fiunt, huiusmodi solemnitates non desiderantur, ita in praesenti contingat; Ideoque probabilis ratio dubitandi solum cadat, ubi renunciatio, vel altera dispositio, ita concipiatur, quod etiam non sequuta professione, ipsoque disponente ad seculum regrediente, actus remaneat firmus, ac irrefractabilis.

Istaque videtur magis congrua ratio, quam altera deducta ex §. illud *Auth. de Monach. & cap. de his de Sepultur. cum qua plures procedunt relati Sanchez ad praecip. Decal. lib. 7. cap. 6. n. 19. & 20. Barbosa in collect. ad Concil. dicta sess. 25. de regular. cap. 6. n. 35. & in supra allegatis decisionibus, quod scilicet habentibus hoc primum propositum, libertas disponendi concedenda sit, ideoque temporalium legum vinculis detenti esse non debeant, quoniam revera hujusmodi statutariae provisiones, quae sunt ad consulendum aetati, vel sexus imbecillitati, non continent onus, & ligamen, sed potius favor, ac beneficium eorumdem, ut ipsorum in indemnitati consultum remaneat.*

Ad instar eorum, quae insinuantur *sub tit. de testamen. *disc. 8.** in proposito *Sen. cons. Liboniani*, ut non importet testatoris ligamen, sed favorem; Ac etiam circa prohibitiones, quae fiunt super legitimis filiorum, quae onera, & conditiones non recipit, ubi in eorumdem filiorum favorem, ac provisionem tendant circa prohibitionem, ne patri quaratur usus fructus, vel circa administrationem, seu aliam dispositionem; ideoque non videtur congrua ratio ex defectu ejus applicationis.

Et nihilominus, pluries de hac materia agendo, dicere consuevi (quamvis deficientibus decisionibus, vel doctrinis ad hujusmodi distinctionem descendentibus, ista reputaretur unum ex meis rationibus,) ut scilicet utraque opinio in hoc proposito rectè conciliabilis videatur, inspiciendo qualitatem renunciations; Si etenim ea bene ordinata sit favore parentum, vel fratrum, seu aliorum, erga quos bene ordinata ratio, ita exigit, puta, quia sunt dotantes, seu alia benefactores &c. Et tunc rectè posterior opinio recipienda veniat, cum tali casu etiam in renunciationsibus, quae fiunt per puellas carnaliter nubentes occasione dotis, quae eis constituitur, probabilius hujusmodi solemnitates desideranda non veniant, ut advertitur infra *disc. 6.* Secus autem, ubi facti circumstantiae suadeant actus improbabilitate, ac fraudis, vel seductionis probabilem suspicionem.

Potissimum vero ubi agatur de ingressuro Religionem incapacem in communi, cum tunc nimium ejusdem renunciantis interesse soleat, renunciationem factam non esse, vel factam non sustineri, ideoque bona deferri ad Religionem, vel Monasterium, tum ob quandam ferè communem Religionum, ac Monasteriorum consuetudinem, ab Ecclesia toleratam, ut ipsimet priores domini, in toto, vel in parte, suorum bonorum, seu eorum fructuum administrationem, ac dispositionem habeant; tum etiam ob casus, qui contingere possunt transitus ad Episcopatum, vel ad alium statum, sive de una Religione ad alteram, adeo ut infinitum penè numerum agnoverim hujusmodi Religiosorum, qui faciendo

renunciationem in adolescentia, quando id, quod agant forsitan ignorant, praesertim circa temporalia, majorem renunciationis, quam professionis habuerint penitentiam; Ac etiam quia ita intrare videtur praemissa ratio, ob quam Concilium Tridentinum solemnitates praescripsit, quoniam ita, in ea tenera aetate seducti adolescentes, ab iis, qui eorum bona captare student, induci solent ad ingrediendum Religiones, quamvis verum spiritum vocationis non habeant.

22 Ideoque pro facti qualitate ista quaestio pro meo iudicio decidenda videtur, amplectendo unam, vel alteram opinionem, pro ut facti qualitas, seu renunciationis bonus ordo, ex prudenti arbitrio suadebit, non autem iudaico more cum generalitatibus in omni casu procedendo.

23 Quo vero ad alterum punctum principale, circa valide renunciationis operationem; Cum ad favorem renunciantium, vel Monasteriorum ex earum persona venientium, ponderarentur ea, quae ceteris relatis habentur firmata in puncto monialibus, per Rotam apud Dunoz. etc. decis. 346. repetit. decis. § 43. par. 5. rec. & post Tamburin. de jur. Abb. decis. 6. sapius in aliis recepta, praesertim apud eundem Dunoz. etc. dicta decis. 641. repetit. apud Marin. resol. 190. lib. 2. qui Monasterii quoque iura tuetur.

Et converso autem, contra monialem renunciantem, vel eius Monasterium ponderarentur firmata apud eundem Dunoz. etc. decis. 676. ubi in hac parte receditur ad dicta decis. 641. ac etiam coram Bichio decis. 631. & in Romana hereditatis de Lanuvis coram Taya in casu, de quo infra disc. seq. & in aliis.

Hinc proinde, ut eam, quae dari potest, dictarum contrariantium decisionum, aliarumque auctoritatum conciliationem praebere, illaque tollere aequivoca (si possibile est) cum quibus frequenter procedi sum expertus. Advertendum (ut initio praemissum est) quod verè ista, non juris, sed voluntatis ac nudi facti est quaestio, ideoque erroneum est, cum generalitatibus procedere, atque decisiones in aliquibus casibus editas, cuicumque applicare, cum ex casuum distinctione, eorumque particulari qualitate, ac circumstantiis, varia decisio, pro eorum varietate pendeat.

24 Ad duplicem etenim effectum, huiusmodi renunciations procurari, ac reportari solent; Primò nempe, ac principaliter, ad effectum obtinendi libertatem disponendi de bonis suis, etiam cum extraneis, ita scilicet tollendo obstaculum necessariae successione ratione legitime, vel fideicommissi, vel crediti dotium maternas, aut ex dispositione text. in l. feminea Cod. de 2. nupt. cum similibus, ut advertunt, aliis relatis, Apont. consil. 39. & 40. lib. 1. Capyc. Lavr. decis. 3. num. 26. & seqq. Rot. apud Gregor. decis. 85. apud Dunoz. etc. dicta decis. 346. alias § 43. par. 5. rec. apud Otthob. dicta decis. 10. cum aliis per Add. ad decis. § 23. par. 4. rec. tom. 3. & sapius.

Ideoque, ubi ipsius renunciantii dispositio, de eius bonis inter vivos, vel per ultimam voluntatem accedat, cessant comprehensionis quaestiones, & an ipsius renunciantii hereditas, vel successio sub renunciatione cadat, ut apud allegatos; solumque isto casu intrat inspectio nullitatis actus, ob non servatas solemnitates, vel altera rescissionis ex capite rationis.

Secundò autem in casu non factae dispositionis, ac mortis ab intestato procurari solent ad effectum ut ita, sublato renunciantis obstaculo, pinguior, ac integra sit successio aliorum filiorum, vel eorum, quos potius pater, vel qui renunciationem reportavit, ejus voluit intestatos successores, quam renunciantem.

In hujus autè voluntatis regulatione, sed omnes hujus materię quaestiones esse solent, atque in ea, ut praemissum est, se involvant scribentes, qui more pragmaticum styli sequendo, in generalitatem ram immorantur, cum doctrina male adhaerent in conditione casuum, sive ab istorum circumstantiis verisimilem renunciantis, ac renunciantii, praesertim istius voluntatem suadentibus, & an immutato statu rerum verisimiliter voluntas esset, ut immutatio resolvi, vel effectum sortiri non deberet, sive quod cogitato casu, ea facta non esset, juxta diversas casuum species, de quibus in aliis contrariis hoc eodem tit. ex quorum combinatione, ad veritatis notitiam, seu decisionis regulationem deveniri potest.

Applicando autem ad rem; In hac facti specie agebatur de renunciationibus per filias patri dotanti factis de tempore, quo filium masculinum habebat, cujus intuitu, pro communi praesertim Italiae usu, nimium verisimile est, quod pater, filias ita providendo, de earum renunciatione sollicitus fuit, ut ita, sublatis omnibus quaestionibus, quae super statutorum intelligentia cadere solent, filius masculinus familiam propagaturus, atque paternam domum conservaturus, integrum aliam paternam, & maternam, aliorumque majorum renunciantii, quam ipsarum renunciantium, quae inexpecte puella ad haec non solent cogitare, nec reflectere, an renunciations essent personales potius quam reales, id est factae intuitu persone fratris, cuiusque filiorum, vel ejusdem patris, quatenus frater quoque deiret, pro dicta disponendi libertate, quatenus ista ad exercitium deducatur.

Utraque autem circumstantia cessante, ob fratris praedeceffum, patri abique prole, atque ob eisdem patris obitum, ab intestato, superstitibus una, vel pluribus filiabus, vel nepibus, & sic personis ejusdem sexus, unde propterea non urget ea ratio quae pro communi usu, favore sexus, ac agnationis urgere solet, quoties altera non urget personalis demerentia, tunc nulla subest congrua ratio, cur pater, unas volverit esse filias, & alias (ut vulgo dicitur) privignas, ut in his terminis patris renunciantii ab intestato decedentis, pluribus relictiis filiabus, quarum aliqua renunciantii, aliae vero non, agunt Bald. cons. 437. lib. 1. Cravet. cons. 41. Gall. cons. 64. n. 8. & 9. & alii, de quibus apud Marin. dicta resol. 89. num. 20.

Clarius vero, ac extra controversiam, ubi eorundem filiarum eadem sit conditio dum omnes erant moniales Monasteriis successio deferretur, ideoque non intrabat, illa diversa ratio, quae etiam inter filias, vel ex eadem ratione inter sorores, aliaque decedentis renunciantii conjunctos cum eadem proportione cadere solet, ubi earum dispar sit conditio, vel status, quia nempe aliae sine moniales jam professae, aliae vero nuptae in saeculo, filios habentes, vel probabiliter sperantes; Siquidem cum praestato effectu, non ipsa filia, vel soror monialis succedat, sed monasterium, quod est extraneum, & converso autem ipsa filie, vel sorores nuptae, earumque sperati filii, & descendentes successione habeant, unde propterea commodum saltem pro nostra spe vel crudelitate, futurum est proprii sanguinis, hinc proinde intrat ex verisimili voluntate personarum discretio.

Eademque intrat, ubi aliae ex filiabus, vel aliis feminis essent jam nuptae, & congrue dotatae, aliae vero

De Luca
de
testamentis
et
9VI
9

verò adhuc innuptæ, quoniam ubi etiam rerum status varietur, quia nempe postea decedant masculi de tempore renunciationis existentis, adhuc tamen cessare non dicitur voluntas renunciatarii, ut resolvetur renunciatio ex probabili motivo, ita faciendi magis qualificata, & conspicua matrimonia illarum puellarum, quæ adhuc supersunt innuptæ juxta ponderationes, de quibus *sub tit. de feud. disc. 14. in proposito legum vigentium in utriusque Siciliae Regnis, super femina innupta, seu in capillo secundo genita in feudorum successione præferenda filia primogenita nupta, & dotata, cum ibi contentis declarationibus, atque docet quotidiana praxis.*

Atque exinde defumebam rationem, ob quam iste pater de duarum filiarum primò in Monasterium ingressarum renunciatione sollicitus fuerit, non autem de illa ultimæ, quoniam defecto masculino, cuius intuitu has diligentias prouiderit pro no-
29

stris moribus adhibebat, id neglexit, verisimiliter pro neglectis habendo etiam aliarum filiarum renunciationes. Hinc propterea dicebam in hoc Responso, ac frequenter in aliis dicere confuevi, quod pro meo sensu contemptibiles videntur ponderationes fieri solite ob formulas verborum, vel clausularum; Sive an renunciatio concepta sit etiam pro hæredibus extraneis, Vel an adsit, necne verbum generale *quibuscumque*; Sive an adsit verbum denotans realitatem, cum similibus ineptiis, ac frigiditatibus; Quoniam, ut aduertitur in pluribus discursibus sequentibus præsertim duobus proximis, satis notum est, quod istæ verborum formulæ non sunt Partium, sed Notariorum eas transferentium ex formulariis, sive (ut sæpius, tam in Notariis, quam in ipsismet Advocatis minutarum Consultoribus expertus sum) pro stylo transferendi formulas, & causas adhibitas in renunciationibus factis per filias Principum, & Magnatum, habentium filios, vel agnatos, atque pro facti qualitate principaliter reflectentium ad faciendum eam feminam, etiam ex politicis, seu aliis prudentialibus motivis, tan auctu, quam habitu omnino extraneam à successione; Atque in hoc consistit nostra simplicitas, ob quam reddimur apud aliarum scientiarum professores, contemptibiles, quòd scilicet, non distinguimus casum à casu, magnificando aliquam specialem doctrinam, non reflectendo ad diversas circumstantias; Ideoque in ista potissimum materia, principaliter, ac omnino præ oculis habenda est illa, quæ in omni alia, præsertim fidei commissaria materia, adeo frequenter insinuata est propositio, ut non cortex, & formula verborum, sed substantia verisimilis voluntatis inquiri debeat pro facti qualitate, ac singularorum casuum circumstantiis.

ROMANA
HÆREDITATIS
DE LANVVIIS
PRO
BERNARDO EVANGELISTA
CUM
MONASTERIO S. ANNÆ.

Causa decisa per Rotam pro Bernardo, postea concordatus.

Decadem materia renunciationis facta
Card. de Luca Pars III. de Renunciatis.

etæ per fœminas profitentes in Monasterio, parentum, ac fratrum, aliorumque successioneibus; An eas in extraneas faciat, ut eorundem renunciatariorum intestata successio, aliis remotioribus collateralibus potius aperiatur.

SUMMARIUM.

- 1 **F**acti series.
- 2 **R**esolutiones hujus cause.
- 3 **A**lia resolutiones in alia causa super eadem renunciatione.
- 4 **Q**uod renunciatio esset realis, ac extinctiua, & quarè.
- 5 **I**lla que fit occasione Religionis est realis.
- 6 **Q**uid operetur pactum de non petendo.
- 7 **D**e difficultatibus adversus dictam realitatem.
- 8 **Q**uod sit error concipere renunciationes puellarum latino sermone.
- 9 **Q**uomodo istæ quæstiones decidi debeant, ac distinguere species renunciationis.
- 10 **D**onoris, vel renunciantis declarationi est deferendum, & quando.
- 11 **D**e varietate resolutionum super hoc eodem puncto natura renunciationis facta per Monialem.

DISC. II.

CUM Placida, & Scholastica de Lanuvii per Patrem, (qui plures filios masculos habebat,) cum consueta dote collocatæ essent in Monasterio sanctæ Annæ, atque pro communi usu, amplissimam fecissent renunciationem tam parentum, quam fratrum successioneibus, ad eorundem, eorumque hæredum & successorum quorumcumque favorem, cum amplis, ac effrenatis verbis, & clausulis, quæ pro bene consulto formulario in hujusmodi renunciationibus adjici solent; Atque defunctis aliis fratribus, omnia bona consolidata essent in Hieronymo Præbato Utriusque Signaturæ Decano; Isto imprudenter in decrepita ætate ab intestato defuncto, præteritionem excitavit Bernardus quinto gradu civili per cognationem conjunctus, ut sibi potius, quam præfatis germanis sororibus monialibus, quæ ob earum amplam renunciationem omnino extraneæ effectæ erant, hæc intestata successio debita esset; Introductaque causa eorum A.C. Sententia ipsi Bernardo favorabilis prodit, in gradu appellationis approbata per Rotam coram Taja, cum bina resolutione sub diebus 21. Junij 1661. & 23. Junij 1662. Cumque adversus has resolutiones nova audientia Monasterio concessa fuisset, atque ego pro Bernardo obtinente scribens, adhuc difficultatem haberem; Hinc proinde, me consulente, controversia finem habuit per concordiam, quæ a tento præfata causa statu, nimium honesta, potiusque Monasterio utilis fuit, ab eius etiam Advocatis consultata, atque tunc per Rotam quoque desiderata.

Ista igitur causa ita sopita, consimilem præteritionem excitavit alter eodem gradu conjunctus, atque pro neutra parte me scribente, eo quia non poteram scribere pro Monasterio, minusque honestum censui scribere pro alia parte ob difficultates desuper habitas, quas occasione facilitandi concordiam